פועלי כל הארצות התאחדו!

זו הדרך

ZO HADEREKH زو هديرخ

גליון 46, 18 בנובמבר 2009

תנאי ושמו: "בלי תנאים מוקדמים"

בריחה מההסכמה הבינלאומית לגבי פתרון הסכסוך תוביל למלחמה הבאה.

לעולם, לרובו לפחות, נמאס מהסכסוך הישראלי-פלסטיני ומהסרבנות הישראלית להגיע להסדר שלום, המבוסס על העקרון של שתי מדינות, ישראל ופלסטין, שתי בירות בירושלים ופתרון בעיית הפליטים בהתאם להחלטות האו"ם. התחושה הזאת התחזקה נוכח הדחייה הגסה והשחצנית שדחה הממסד הישראלי את הדו"ח של ועדת גולדסטון בדבר פשעי מלחמה שביצע הצבא הישראלי במלחמת עזה. ואז הגיעה ההתנגדות של נתניהו וממשלתו להקפאת ההתנחלויות (עליה הוסכם ב"מפת הדרכים"), והבהירה, כי הימין שבשלטון נחוש בהחלטתו להעדיף כיבוש, סיפוח והתנחלויות ב"א"י השלימה" על פני משא-ומתן לשלום.

הדימוי של סרבן שלום אינו מפריע לנתניהו אישית, אך הוא גובה מחיר בזירה הבינלאומית, עם השלכות על עסקיהם של התאגידים הישראליים הפועלים בעולם. דימוי זה גם מפריע לממשל אובאמה, בעל הברית הנאמן של ממשלת הימין הישראלית, אשר משיקולים של הגמוניה אסטרטגית, חותר לשפר את מעמדו בעולם הערבי והמוסלמי.

כדי להיחלץ מהמצב הלא-נוח הזה, המציאו דוברי הממשלה, לרבות הנשיא שמעון פרס, ספין פוליטי ושמו "בלי תנאים מוקדמים". על המנטרה הזאת חזר נתניהו שוב ושוב בביקורו האחרון בארה"ב, ואותה השמיע כמו תקליט שחוק גם הנשיא פרס בביקורו הממלכתי בדרום אמריקה.

אלא שהדרישה הישראלית למו"מ "בלי תנאים מוקדמים" עם הרשות הפלסטינית ועם סוריה היא כשלעצמה תנאי מוקדם מובהק והרסני. קבלת העקרון של "בלי תנאים מוקדמים" פירושה – מחיקה של כל ההסכמים, ההבנות, ההסכמות והמסמכים, שהושגו מאז תחילת שנות ה-90; פירושה, ששום צד אינו מחויב לדבר – לא להחלטות האו"ם הנוגעות בסכסוך, וגם לא לעצם ההכרה בקיומם של שני עמים, שיש להם הזכות למדינה ריבונית ולעצמאות לאומית. לכן, אם הצד הפלסטיני או הצד הסורי יקבלו את התנאי הזה, הם בעצם דנים את עצמם לעוד מפגשים עקרים, שכל תכליתם – עצם קיומם. והחמור מכל – קבלת התנאי המוקדם של "בלי תנאים מוקדמים" תיתן בעצם הסכמה פלסטינית להמשך הסיפוח הזוחל של הקרקעות בגדה באמצעות הבנייה בהתנחלויות, מערכת הכבישים "ליהודים בלבד", חומת ההפרדה, והמשך הניתוק בין הגדה לבין רצועת עזה.

הקריאה הדמגוגית של הממסד הישראלי למו"מ "בלי תנאים מוקדמים" מצטרפת לניסיון של ממשלת נתניהו-ברק-ליברמן להציג מצג שווא, לפיו, בכלל לא צריך מו"מ, כדי למנוע עימותי דמים. הממסד הישראלי מנופף בשקט הביטחוני היחסי, השורר בשנה הנוכחית, כדי לשכנע את הציבור, כי אפשר להסתדר גם בלי משא-ומתן וכלל לא בוער לישראל לחדש.

וכך חוזרים ומשווקים לנו את האשליה של שקט ושלווה, שכה היה נוח לרבים בציבור הישראלי להתרפק עליה בשנים שלאחר מלחמת יוני 1967, ואשר הסתיימה באסון, שהמיטה ה"הפתעה" של מלחמת אוקטובר 1973.

נוכח התרגילים של ממשלת הימין בראשות נתניהו, מוטלת על מחנה השלום הישראלי החובה לחשוף אותם כמעשה הונאה וכצעד פוליטי של סגירת אופציית השלום, אשר יוביל אותנו למלחמה הבאה. ואילו המלחמה הבאה תתנהל, קרוב לוודאי, בכלי נשק הרסניים עוד יותר מאשר המלחמות הקודמות. זה תפקידנו, תפקיד שוחרי השלום היהודים והערבים, לפעול לבידודה של מדיניות ההתנחלויות והתכתיב הכוחני, שמנהלת ממשלת נתניהו, הן בציבור הישראלי והן בזירה הבינלאומית.

תמר גוז'נסקי

ח"כים של חד"ש הפגינו בבלעין

מאות הפגינו ב-13.11 סמוך לכפר הפלסטיני בלעין, ובהם שלושה חברי כנסת מסיעת חד"ש: **מוחמד ברכה, עפו אגבריה ודב חנין**.

נוסף למחאה השבועית נגד בניית הגדר המנשלת, ביקשו המפגינים, וביניהם – עשרות פעילים של חד"ש מרחבי הארץ, להביע הזדהות עם ח"כ מוחמד ברכה. היועץ המשפטי לממשלה החליט לאחרונה להגיש כתב אישום נגד ברכה בגין "תקיפת שוטרים", בין היתר - בגין הפגנה שנערכה בבלעין ב-2005, שבמהלכה הותקף ברכה בידי כוחות הכיבוש.

נחוצה תוכנית כוללת להתמודדות חברתית עם מכת תאונות הדרכים

תאונות דרכים נגרמות בשל תשתיות לקויות, הקיימות בעיקר באזורים של ישובים ערביים, אך גם בגלל סיבות חברתיות – הדגיש ח"כ **מוחמד ברכה** (חד"ש) בנאום בכנסת לרגל היום הלאומי לבטיחות בדרכים (10.11).

ברכה התעכב על בעיית העייפות, הנובעת מעומס העבודה וממרחקי הנסיעה בין מקום העבודה לבית. אנשים העובדים בעבודה פיסית קשה, פחות מרוכזים בכביש, ויש להניח שהרכב שלהם מיושן. בהקשר זה ציין ברכה, כי בעוד שבקרב האזרחים היהודים נהוג להעתיק מקום מגורים, כדי לגור קרוב למקום העבודה, בקרב האזרחים הערבים אין נוהג כזה. לכן מי שגר בגליל ועובד בבאר-שבע, למשל, חווה נסיעות מתישות לעבודה וממנה.

חד"ש מתנגדת להעלאת הביטוח הדו-גלגלי

חברי הכנסת של סיעת חד"ש - **מוחמד ברכה, דב חנין, ועפו אגבריה,** מתנגדים להעלאת תעריפי הביטוח לרכב דו-גלגלי. הח"כים של חד"ש תומכים בדרישה של מטה המאבק מהאוצר לדאוג לאזרחים הרוכבים על אופנועים ולא לחברות הביטוח, אשר משנת 2001 הרוויחו מעל 6 מיליארד שקל רק מתיק ביטוח החובה, המוטל על הנוהגים באופנועים. העלאת התעריפים תקטין את השימוש ברכב דו-גלגלי ותחריף את הגודש בכבישים.

מצוקת החקלאים

בדיון על מצוקת החקלאים (11.11) אמר ח"כ דב חנין, כי למצוקה זו יש פתרון: העסקה של ישראלים, המוכנים לעבודה בחקלאות תמורת תמריצים, ושל מהגרי העבודה שכבר נמצאים בארץ. חנין קרא לעצור את מדיניות 'הדלת המסתובבת', שבה מצד אחד ממשיכים להביא לישראל עובדים לחקלאות ולסיעוד, ומצד שני מגרשים עובדים, שכבר נמצאים בארץ.

פינוי התנחלויות

בדיון על פינוי ההתנחלויות המכונות "מאחזים" (10.11), התפלמס ח"כ מוחמד ברכה עם ח"כים מהימין, שטענו, שההתנחלויות אינן מכשול לשלום. ברכה ציין, כי המדינה הפלסטינית, שעל הקמתה מסכימה אפילו הממשלה, תקום בשטחים שנכבשו בידי ישראל ב-1967, ולכן ההתנחלויות שהוקמו בשטחים הכבושים הן מכשול ממשי לשלום. פירוק כל ההתנחלויות, סיכם ברכה, הוא תנאי להסדר שלום, וללא פירוקן תימשך שפיכות הדמים.

מים אינם מותרות

בדיון על ייקור תעריפי המים (10.11), הדגיש ח"כ ברכה, כי מים אינם מותרות, כשם שחינוך אינו מותרות, ולכן המים חייבים להישאר באחריות המדינה ולהיות שירות ציבורי. הוא קרה לממשלה לקצץ בתקציבים להתנחלויות ולהעביר את הסכומים שייחסכו למימון הספקת המים לאזרחים. מיסוי מים הוא צעד אנטי-חברתי מובהק, הפוגע בעיקר במעוטי הכנסה.

העלאת תעריפי המים פירושה, שכל אזרח ישתה וידאג להיגיינה שלו לפי הכנסתו ולא לפי צרכיו. וכך יהיה מי שיחסוך במקלחת ומי שימשיך למלא את בריכת השחייה הפרטית שלו.

(ר' מאמר בנושא ייקור תעריפי המים בעמוד 3.)

ישראל ומשבר האקלים

"משבר האקלים מסכן את עתיד החיים, כפי שאנחנו מכירים אותם, על פני האדמה" – הדגיש ח"כ דב חנין בדיון בכנסת (10.11). משבר זה נגרם רובו ככולו בגלל אותם גזי חממה, שאנחנו מייצרים והופכים את האטמוספרה לחממה ענקית, הפוגעת קשות במערכות חקלאיות וכלכליות.

חנין ציין, כי הנשיא אובאמה הצטרף למאמץ, וממשלו הכריז, כי לעומת שנת המוצא, 2005, על המדינות המפותחות לקחת על עצמן מחויבות להפחית עד שנת 2050 80% מפליטת גזי החממה. לעומת זאת, ממשלת נתניהו אימצה דו"ח, לפיו ישראל **תגדיל** את פליטת גזי החממה ב-34% באותו פרק זמן.

עמדה זו, התריע חנין, תציב את ישראל במקום בלתי-אפשרי בוועידת קופנהגן לנושא האקלים. הוא קרא לממשלה להיות חלק אמיתי מהמאמץ הבינלאומי להתמודדות עם משבר האקלים ולהפחתת פליטות של גזי חממה.

סקר "הארץ":

העבודה נעלמת, חד"ש עולה ל-5 מנדטים

סקר דעת קהל, שנערך בשבוע שעבר ופורסם ב"הארץ" (13.11) מלמד, כי גוש הימין (ליכוד, ישראל ביתנו, ש"ס, האיחוד הלאומי) מתחזק מעט. לעומת זאת, אם היו נערכות בחירות היום, הייצוג של מפלגת העבודה היה יורד ל-6 מנדטים בלבד, ומרצ הייה נשארת עם שלושה מנדטים. לפי הסקר, סיעת רע"מ-תע"ל הייתה יורדת ל-3 מנדטים ובל"ד – לשני מנדטים.

אשר לחד"ש, הסקר הנוכחי חוזה לה ייצוג של חמישה מנדטים לעומת ארבעה, שישנם כיום בסיעת חד"ש.

לפי הסקר, רוב מצביעי הליכוד היו רוצים שאהוד ברק יחבור לליכוד, ואילו רוב בוחרי העבודה מתנגדים לכך.

שופט: המדינה מפלה נערים ערבים

רשויות אכיפת החוק מפלות בין נערים יהודים לערבים בכל הקשור לעבריינות אידיאולוגית – קבע שופט בית משפט לנוער בנצרת, **יובל שדמי**, בגזר דין שנתן ב-11.11. גזר הדין התייחס לנער ערבי בן 17, שהודה בהסדר טיעון, כי יידה אבנים בניידת משטרה במחאה על המלחמה בעזה.

הפרקליטות ביקשה לגזור על הנער עונש מאסר בפועל. סנגורו של הנער טען, שיש להימנע מהרשעתו ומעונש מאסר, כיוון שהמדינה נוקטת מדיניות של "אכיפה בררנית" ומבדילה בין נערים יהודים לערבים, המואשמים בעבירות "אידיאולוגיות" של תקיפת אנשי כוחות הביטחון.

השופט שדמי קיבל את טענת ההגנה וקבע בפסק הדין, כי המדינה פועלת בשני מסלולי אכיפה שונים מהותית: שעה שמרבית ההליכים הפליליים, שננקטו כנגד נערים שתקפו את אנשי כוחות הביטחון במהלך ההתנתקות, או בעת פינוי עמונה, וכן בהפגנות של העדה החרדית, לא הסתיימו במתן גזר דין, הפרקליטות "מבקשת ככלל מאסר בפועל לקטינים ערבים, בעבירות אידיאולוגיות של תקיפת אנשי כוחות הביטחון, ובמסלול זה הקטינים ברובם מורשעים ונדונים למאסר בפועל". השופט שדמי הוסיף: "סבורני, כי אין להשלים עוד עם המשך קיומה של אפליה מגזרית שכזו".

בשל האפליה, החליט השופט שדמי לא להטיל על הנער עונש מאסר, וגזר עליו 200 שעות עבודה למען הזולת.

מאחורי ייקור המים עומדת ההפרטה

מאת **אפרים דווידי**

בסיכום, שהושג בשבוע שעבר בין משרדי התשתיות, האוצר, ראש הממשלה ורשות המים, הוחלט להקפיא את "היטל הבצורת" בין ינואר 2010 ל-15 באפריל 2010. עם זאת, תחל בינואר העלאה מדורגת של תעריפי המים: העלאה ראשונה, בשיעור של 25 אחוזים, בינואר 2010; העלאה שנייה, בשיעור של 12.8 אחוזים, ביולי 2010; והעלאה נוספת, בשיעור של 2 אחוזים, בינואר 2011. בסך הכל, יעלו תעריפי המים בשיעור כולל של 40 אחוזים.

סיכומים אלה יכללו בהצעת חוק, שתאושר השבוע בממשלה ותעבור לכנסת להליך חקיקה מהיר. בסיומו, תחליף הצעת החוק הזאת את חוק היטל הבצורת (הצריכה העודפת), שאושר בכנסת במסגרת "חוק ההסדרים".

איציק פרי, יו"ר ארגון העובדים הסוציאליים, הזהיר בסוף השבוע, שייקור התעריפים עלול לגרום לבעיות היגיינה בקרב רבים מתושבי הפריפריה ויגרום להחמרת ממדי העוני. לדברי פרי, ללשכות הרווחה אין כלים להתמודד עם בעיה כזאת. **מאיר כהן**, ראש עיריית דימונה, וכלל מרכז השלטון המקומי, מתכוונים לצאת למאבק. כהן אמר: "לייקר את המים זו אחת ההחלטות המטורפות של הממשלה. העלאת התעריפים זאת שלילת הזכות הבסיסית של בני אדם למים... כשאני שומע מקשישים, שהם ייקחו כסף מהתרופות כדי לשלם עבור מים, זה פשוט כואב".

מים כסחורה... חמה

לכאורה, ההסבר לייקור המים הוא פשוט: חסר מים בישראל. זה היה התירוץ להטלת "היטל הבצורת", שאמור היה להכניס לקופת האוצר למעלה ממיליארד שקל. מחסור במים הוא גם התירוץ להצדקת הייקור החריף של 40 אחוזים בתעריפי המים תוך שנה אחת. אך הבעיה איננה "המחסור במים" או "הבצורת".

מאחורי ייקור המים עומדת סוגיה עקרונית יותר: הפיכת המים מזכות בסיסית, המגיעה לכל אזרח, לסחורה חמה בשוק הקפיטליסטי. "חוק תאגידי מים וביוב התשס"א – 2001", מחייב רשויות מקומיות להקים חברה ולהעביר אליה את ניהול שירותי המים והביוב שלהן, וכן את הזכויות על התשתיות והנכסים, המשמשים את הרשות לשירותים אלה. מטרתו המוצהרת של תהליך זה היא ליצור משק מים עירוני סגור, במסגרתו יועברו הרווחים מאגרות המים והביוב להשקעות בפיתוח מערכות מים וביוב

אך אותו חוק מאפשר, בשלב השני, להעביר את החברה העירונית לבעלות פרטית. ניסיונן של מדינות אחרות בהפרטת שירותי מים וביוב מלמד, כי חלקים נכבדים מאגרות המים, עד לשליש מהן במקרים מסוימים, מועברים כרווחים לחברות הפרטיות. מרכיב רווח משמעותי זה מרוקן מתוכן את המטרה המוצהרת של יצירת משק מים סגור. מתברר, כי חלק מהותי מההכנסות מאגרות המים אינו מושקע בתחזוקה ובפיתוח תשתיות של מים וביוב, אלא מועבר כדיבידנדים לבעלי המניות בחברות המים.

כניסת המגזר הפרטי למשק המים הישראלי היא תופעה חדשה. לפי המצב החוקי, המים הם קניין הציבור, מצויים בשליטת המדינה ומיועדים לצרכי תושביה ולפיתוח הארץ.

העברת השליטה על ההפקה, ההובלה והניהול של משק המים לידים פרטיות סותרת את האינטרס הציבורי, בהופכה משאב בסיסי זה למוצר סחיר ככל מוצר אחר. מטבעם, המים הם מרכיב הכרחי בחיי האדם ובטבע, ובהקשר הישראלי - הם גם משאב חוצה גבולות. לכן, מים אינם מוצר צריכה כשאר המוצרים, אלא מוצר ציבורי. ככזה, האינטרס הציבורי הרחב חייב לעמוד במרכז, וחתירה לרווח, האופיינית לתהליכי ההפרטה, פוגעת באינטרס זה.

מתא'צר ועד נתניהו ושטייניץ

כך מתחולל מהפך במערכת המים של ישראל. בהסתתרה מאחורי הטיעון בדבר ההתמעטות המהירה של מקורות המים הטבעיים, מעבירה הממשלה את הטיפול בנושא המים לידי בעלי ההון: אלה מקימים מערכות התפלה ומכונים לטיהור שפכים, שיהפכו בתוך חמש שנים הספקים העיקריים של מים לחקלאות ולשימוש ביתי.

גם במערכות הובלת המים ומכירתם לצרכנים חל שינוי מהיר, לאחר שהן מופקדות בידי חברות מים עירוניות, הפועלות ככל חברה מסחרית לפי שיקולי רווח והפסד. עשרות רשויות מקומיות כבר הקימו חברות, המכונות "תאגידי מים", והעבירו אליהן את תחזוקת מערכת ההובלה, הניהול והגבייה מהצרכנים. משרד האוצר מציע סיוע כספי נדיב לעיריות, המקימות חברות מים. עד כה השקיע האוצר כ-1.5 מיליארד שקל בפרויקט התיאגוד הארצי. אך הקמת החברות העירוניות אינה אלא שלב ראשון בדרך להפרטה.

"הפרטה היא לא מילה גסה בעיניי" - אמר לאחרונה סמנכ"ל הכלכלה ברשות המים, **גלעד פרננדס**. - "אבל לפני כן אנחנו מעוניינים במיזוגים בין תאגידי המים ל-4-5 חברות ארציות, שיפעלו ביעילות רבה יותר". ברשויות המקומיות כבר מהמרים, איך ירוכזו חמש חברות המים הגדולות אצל חמשת הטייקונים הגדולים במשק.

להפרטת שירותי מים וביוב מספר תקדימים ממדינות אחרות. הפרטת משקי המים נולדה לראשונה באנגליה, שם הנהיגה אותה ממשלתה הניאו-ליברלית של מרגרט תאצ'ר, שדחפה להפרטה של כלל השירותים הציבוריים. בשני העשורים האחרונים גדל מספר המדינות שהפריטו את מערכת המים, ועל הציבור ללמוד מניסיונן ולהיות מודע להשלכות אפשריות של ההפרטה. בכל המדינות, שבהן הופרטו ההפקה וההספקה של המים, היה מהלך זה נושא לביקורת ציבורית נוקבת, שהתמקדה בעליית תעריפי המים, בירידה באיכות השירות ובאי-עמידה בתקני סביבה ובריאות. בצד אלה הושמעה ביקורת גם על רווחים מופרזים, שגורפות חברות המים הפרטיות, על אי-עמידה בהתחייבויות להשקעות בתשתית, ועל ניתוקי תושבים ממים בשל חוב.

העלאת תעריפי המים וייתר נושאי הביקורת האלה הם פועל יוצא של החתירה להגדלת הרווח, האופיינית לסקטור הפרטי. לכך יש להוסיף את החולשה של הרשות המפקחת מול חברות המים. חשוב להזכיר, כי מדינות קפיטליסטיות רבות, ובהן ארה"ב ושבדיה, השאירו את שירותי המים בידיים ציבוריות. באמריקה הלטינית, תנועות חברתיות בלמו ואף ביטלו הפרטות שנעשו בתחום הספקת המים והאנרגיה. בבוליביה ,המאבק נגד הפרטת המים הביא לשלטון את הנשיא **אוו מוראלס**, מהתנועה למען הסוציאליזם.

ועידת המפלגות הקומוניסטיות במדינות שהרכיבו בעבר את ברית-המועצות

בתנאיי המשבר הכלכלי, גובר כוח המשיכה של רעיונות הצדק החברתי.

בתחילת החודש נערכה במוסקבה הוועידה ה-34 של ברית המפלגות הקומוניסטיות ברפובליקות ובאזורים, שהרכיבו בעבר את ברית-המועצות. הוועידה הקודמת בהרכב זה נערכה לפני חמש שנים.

בוועידה שהתקיימה לאחרונה השתתפו משלחות של מפלגות קומוניסטיות של הפדרציה הרוסית, בילורוסיה, אוקראינה, מולדובה, גרוזיה, ארמניה, אזרבידג׳אן, קזחסטן, קירגיזיה, אוסטיה הדרומית, אבחזיה ופרידנייסטרוב. כן היו משלחות של המפלגות מהארצות הבלטיות, הפועלות במחתרת.

גינאדי זיוגאנוב, יו״ר המועצה של ברית המפלגות הקומוניסטיות ויו״ר הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית של הפדרציה הרוסית, הציג בפני המתכנסים דין וחשבון, שבמרכזו – ההשלכות הקשות של התפרקות ברית-המועצות לגבי חיי האזרחים. זיוגאנוב הדגיש את הצורך בהגברת המאבק למען הזכויות והאינטרסים של העובדים, והצביע על הצורך לבנות מחדש את הברית ההיסטורית של העמים, שנקטעה בשל הרצון הרע של ״הרפורמאטורים״.

בדו״ח נסקרו ההשלכות הכבדות של המשבר הכלכלי העולמי, שהיכה ברפובליקות של ברה״מ לשעבר. הארצות הבלטיות, שצורפו לאיחוד האירופי, נקלעו למצב הקשה ביותר. לטביה הפכה הארץ הענייה ביותר באיחוד האירופי, כאשר רבע מאוכלוסייתה חי מתחת לקו העוני, גדל שיעור התמותה ורבים מהגרים ממנה בחיפוש אחר עבודה.

המצב הכלכלי מעורר אי-שביעות רצון בקרב העמים, ויוצר תנאים למאבק נגד הקפיטליזם הפראי, שנכפה על העמים בשנת 1991. בתנאים אלה גובר כוח המשיכה של רעיונות הצדק החברתי, שמעלות המפלגות הקומוניסטיות.

המפלגות הקומוניסטיות בארצות, שנכללו בעבר בתחומי ברה״מ, פועלות בתנאים מגוונים. המפלגה הקומוניסטית של בילורוסיה משתפת פעולה עם הנשיא לוקשנקו ביישום תוכניות כלכליות וחברתיות של השלטון העממי. **טטיאנה גולובובה**, מזכ״ל המפלגה, אמרה בדיון, כי המפלגה הקומוניסטית של בילורוסיה הציבה לעצמה יעד של הכפלת מספר החברים והקמת ארגוני מפלגה בכל האזורים. המפלגות הקומוניסטיות של רוסיה, אוקראינה, מולדובה וקירגיזיה מיוצגות בפרלמנטים של ארצותיהן, אך נמצאות באופוזיציה לשלטון.

המפלגה הקומוניסטית של גרוזיה, שהתנגדה להתקפה של צבא גרוזיה על דרום-אוסטיה ואבחזיה, הפכה יעד לרדיפות ולמאסרים מצד הממשלה הגרוזינית הפרו-אמריקאית. פעילותה של המפלגה הקומוניסטית בגרוזיה אינה אסורה לפי החוק, אך הממשלה החרימה בניינים שהיו בבעלותה, ובפועל היא פועלת בתנאיי מחתרת.

המפלגה הקומוניסטית של קירגיזיה התמודדה בבחירות, שנערכו ב-2007, ולמרות הזיופים, השיגה 8 מנדטים (מתוך 90). באזורים אחדים בקירגיזיה, המפלגה הקומוניסטית יצאה הראשונה מבחינת מיספר הקולות שקיבלה.

המפלגות הקומוניסטיות הצעירות בארצות הבלטיות, שם שורר משטר פאשיסטי-למחצה, פועלות במחתרת. נציגיהן ציינו, כי בארצות הבלטיות גוברת הפופולאריות של הביקורת על הקפיטליזם.

בסיכום הוועידה ניתן לומר, כי קיים דמיון רב בתנאים השוררים בארצות, שהרכיבו בעבר את ברה״מ. בכולן נהרסה התשתית הכלכלית, והשלטון הבורגני משתף פעולה עם ההון הזר. בכל הארצות האלה, לא רק מבוגרים, אלא גם צעירים מתפכחים מהלוך הרוח הפרו-אמריקאי.

הוועידה ננעלה באישור הרכבה של מועצת הברית של המפלגות הקומוניסטיות במדינות שהיו בעבר חלק מברה״מ. במועצה ישנה נציגות שווה לכל אחת מהמפלגות שבברית.

(המקור: אתר המפלגה הקומוניסטית של רוסיה)

רק 11% מאוכלוסיית העולם: הקפיטליזם פועל כראוי

רק 11 אחוזים מאוכלוסיית העולם סבורים, כי המערכת הקפיטליסטית פועלת כראוי – כך עולה מסקר גלובלי, שערכה רשות השידור הבריטית (BBC), אשר הקיף 29 אלף בני אדם ב-27 מדינות ברחבי העולם. מנגד, כרבע מהנסקרים אמרו, כי המערכת הקפיטליסטית פגומה מיסודה, וכי נדרשת מערכת כלכלית חלופית.

המדינות, שבהן נרשם השיעור הגבוה ביותר בקרב הנסקרים, הסבורים כי השיטה הקפיטליסטית פגומה מן היסוד, הן: צרפת (43%), מקסיקו (38%) וברזיל (35%). בבריטניה, ארה״ב וגרמניה חשבו כך פחות מ-20%.

רוב הנסקרים ב-22 מתוך 27 המדינות, שהשתתפו בסקר, הביעו תמיכה במדיניות ממשלתית, אשר תפעל לחלוקה שוויונית יותר של העושר.

הפגנה בפאריס נגד השר יעלון

קבוצות תמיכה בפלסטינים קראו להפגין ב-18.11 מול מלון בפאריס, שם ינאם הרמטכ״ל לשעבר משה ״בוגי״ יעלון (הליכוד), המכהן כמשנה לראש הממשלה נתניהו, כשר לעניינים אסטרטגיים וכחבר הקבינט המדיני-ביטחוני.

מארגני ההפגנה מאשימים את יעלון באחריות לפשעי מלחמה: לטבח בכפר כנא בלבנון בשנת 1996 ולהפצצת ביתו של סלח שחאדה בעזה ב-2002, במהלכה נהרגו 16 פלסטינים, ובהם 12 נשים וילדים. יעלון אמור לשאת דברים באירוע של ״הברית ישראל-צרפת״ יחד עם פוליטיקאים מן הימין וראשי השדולה הפרו-ישראלית בצרפת.

הזכות לדיור, גרסת אבו קטיפאן

מדוע נקנס תושב שכונת פרדס שניר בלוד בחצי מיליון שקל?

מאת **חיה נח ויעקב מנור**

עבד אבו קטיפאן הוא בנם השני של וטפה וחסאן אבו קטיפאן, אחד מבין שמונה אחים ואחיות. הוריו גורשו מבתיהם באזור השרון בעקבות המלחמה ב-1948. בתום המלחמה, לא נותרו להוריו, כמו לפליטים רבים אחרים, המכונים עקורי פנים, בתים לחזור אליהם ולא אדמות לעבדן, משום שאדמותיהם הופקעו בידי המדינה.

בשנת 1950, בעקבות הסכמי רודוס, קיבלו חלק מהפליטים, ומשפחת אבו קטיפאן ביניהם, פיצוי זעיר על אדמותיהם: בעלות על אדמות חקלאיות באזור העיר לוד הנקרא "פרדס שניר". במשך השנים, נקלטו בשכונה פליטים נוספים מרחבי הארץ, וכעת השכונה מונה כ- 3,000 נפש.

אולם אדמות "פרדס שניר" נשארו אדמות חקלאיות, ולכן לא הוכנו לשכונה תוכניות בנייה, והיא לא חוברה למערכות חשמל ומים. גם בתי ספר ומוסדות ציבור לא הוקמו בה. במשך שנים ארוכות התעלמו השלטונות ועיריית לוד מהצרכים של התושבים והתייחסו אליהם כאל אנשים שקופים. הגוף הממשלתי היחיד, שהפגין נוכחות בשכונה, היה משטרת ישראל. את עבודות התשתית שנעשו בשכונה יזמו ומימנו התושבים עצמם.

אלפי צווי הריסה

מצבן של יתר השכונות הערביות בלוד אינו שפיר ממצבה של פרדס שניר. כ-3,000 יחידות דיור בעיר, רובן ככולן במגזר הערבי, נבנו ללא היתרי בניה, ונגד כ-500 מהן תלויים ועומדים צווי הריסה. לפי נתוני העירייה, האוכלוסייה הערבית זקוקה באופן מיידי ללא פחות מ-1,600 יחידות דיור. לעומת המצוקה במגזר הערבי, הוכנו תוכניות לקליטתם של 15,000 יהודים-עולים בעיר, נוסף לפרויקט הגרעינים התורניים, שעבורם הוכנו תוכניות לכ-480 יחידות דיור. האוכלוסייה הערבית בלוד מודרת ואיננה יכולה להשתתף בכל הפרויקטים הללו למגורים, שנועדו ליהודים בלבד.

לפני כעשר שנים, עם התרחבות משפחתו, בנה עבד אבו קטיפאן, כמו רבים אחרים בשכונה, בית על נחלת הוריו. באין תוכנית מתאר ובאין אישורי בניה כחוק, הבית נבנה ללא היתר. כיום מתגוררות בבית 30 נפשות: משפחתו בת עשר הנפשות של עבד, משפחת בנו הנשוי, הוריו ועוד שתי משפחות נוספות נטולות קרקע.

בשנת 1999 הבינה עיריית לוד, שאי-אפשר יותר להמשיך במצב האבסורדי בשכונת פרדס שניר, ולכן הוחלט לשנות את יעוד הקרקע של השכונה מקרקע חקלאית לקרקע למגורים. לשם כך הוקמה ועדת היגוי בהשתתפות נציגי העירייה, אנשי משרד השיכון ומשרד ראש הממשלה ונציגים של תושבי השכונה ושל המושב ניר צבי השכן.

הכנת התוכנית הופקדה בידיו של האדריכל ומתכנן ערים ירון טוראל, שלאחר עבודה מאומצת הגיש תוכנית בת שישה חלקים להקמתה של שכונה, שתכלול כ-2,500 יחידות דיור. התוכנית קובעת כי יוכשרו כל הבתים, שנבנו במשך השנים בשכונה. התוכנית זכתה באישורה של הוועדה המקומית לתכנון ובנייה ועברה לאישורה של הוועדה המחוזית של מחוז המרכז. מזה כמה שנים, התוכנית מתגלגלת הלוך ושוב, נידונה חמש פעמים והופקדה להתנגדויות של הציבור. למרות שכל ההתנגדויות נדחו, כולל ההתנגדות של מושב ניר צבי, שהגיע להסכמות עם נציגות השכונה, אישורה הסופי של התוכנית עדיין מתמהמה. אבל השכונה זועקת לפתרון עכשיו.

העמדה לדין ומשמעותה

למרות שביתו של עבד אבו קטיפאן נמצא בתחום התוכנית המוצעת ואינו חורג באופן מהותי מעקרונותיה, העירייה החליטה להעמידו לדין על בנייה בלתי-חוקית. בית משפט השלום בחר להתעלם מהנסיבות, מהמצב הבלתי-אפשרי בשכונה, מהתוכנית העומדת בפני אישור בעתיד הקרוב, והחליט להוציא צו בדבר הריסת ביתו של עבד, וגזר עליו שבעת חודשי מאסר וקנס כספי בגובה של 750 אלף (!) שקלים. ערעור בבית המשפט המחוזי הביא להפחתה בגובה הקנס והעמידו על 500 אלף שקלים. בית המשפט העליון לא מצא לנחוץ לשנות את פסק הדין של בית המשפט המחוזי. בעיניו, קנס של חצי מיליון שקל נראה הוגן.

כמוצא אחרון, פנתה עורכת הדין יפעת וינקלר, המייצגת את עבד אבו קטיפאן, בבקשת חנינה לנשיא המדינה. הפנייה נעשתה ב-8 באוקטובר 2009 וטרם נענתה. בינתיים נדחה ביצוע גזר הדין ל-11 בדצמבר השנה.

עבד, בן 49, שפרנסת המשפחה המורחבת מוטלת עליו, עוסק בקבלנות בניין. אם ההרשעה שלו תישאר בתוקפה, הוא יוגדר עבריין, ולכן תישלל ממנו הזכות להיות רשום בפנקס הקבלנים במשך שבע שנים. כך תקפח ההרשעה בגין הבנייה את פרנסתו באופן ישיר.

מצבו של עבד אבו קטיפאן מדגים את מצבם של רוב התושבים הערביים בערים המעורבות: אפליה בוטה בחלוקת המשאבים, מחסור בתעסוקה, מערכת חינוך לוקה בחסר, דחיקת רגליה של האוכלוסייה הערבית ממקום מגוריה, הפשרת קרקעות לטובת אינטרסים נדלניים ואכלוס יהודים במקומה של האוכלוסייה הערבית.

בעוד עבד אבו קטיפאן קורא לצדק שיופיע, הקהילות הערביות בערים המעורבות תובעות שוויון בזכויות בינן לבין היהודים המתגוררים בהן.

המצב בערים המעורבות חמור ועלול להצית את הגפרור שידליק את חבית אבק השריפה עליהן הן יושבות. רשויות המדינה נקראות להתעשת ולפעול בהתאם לעקרונות השוויון והדמוקרטיה בטרם פורענות.

(פורסם לראשונה באתר "העוקץ")

שביתת הקלדניות למען קביעות

קלדניות בתי המשפט, בגיבוי ההסתדרות הכללית, פתחו ב-12.11 בשביתה כללית, לאחר שנכשלו שיחות התיווך בינן לבין משרד האוצר על דרישותיהן לשיפור תנאי שכרן. בשבועות האחרונים נקטו הקלדניות בעיצומים, שכללו הפסקות עבודה יזומות במהלך יום העבודה.

הקלדניות מוחות על המתווה שהציע האוצר, שכלל שיפורים מסוימים בתנאי עבודתן, אך היה כרוך בוויתור שלהן על תוספת הוותק המגיעה להן ועל תוספות אחרות.

הקלדניות, ששכרן נמוך למדי, מנהלות זה זמן רב מאבק בדרישה לשיפור תנאי עבודתן. בין השאר, דורשות הקלדניות קביעות, כמקובל בשירות הציבורי, והעלאת שכר. המו״מ בין הקלדניות לאוצר נמשך כבר שנתיים, והצדדים היו קרובים להסכם.

לפני חודשיים פתחו הקלדניות בשביתה במחאה על אי-כיבוד ההבנות, שגובשו עם האוצר ונציבות שירות המדינה. לאחר יממה של שביתה, הסכימו לחזור לעבודה ללא הסכם, לאחר שסוכם עם הנציבות, כי יושג הסכם עד סוף אוקטובר.

עשרות קלדניות, המועסקות בבתי המשפט בחיפה, הפגינו ב-12.11 מול קריית הממשלה במחאה על תנאיי העסקן המחפירים. ההפגנה נערכה ביוזמת ההסתדרות בחיפה.

סטודנטים ומרצים הפגינו מול האוצר

סטודנטים ומרצים מהאוניברסיטה העברית בירושלים הפגינו ב-11.11 מול משרד האוצר במחאה על אי-העברת תקציבים למערכת ההשכלה הגבוהה. המפגינים קראו לממשלת ישראל לשבת איתם ולעבוד בשיתוף פעולה, למציאת פתרון כולל ומקיף למשבר באוניברסיטאות.

״באוצר מבקשים אזרחים טיפשים״ ו-״יובל פילוסוף, לקיצוץ תשים כבר סוף״ - נכתב בכרזות שהניפו המפגינים. בהמשך נערך בכיכר דיון פתוח בהנחייתו של פרופ׳ ירון אזרחי. אזרחי הדגיש בדבריו, שהאוצר חותר להפוך את האוניברסיטאות בארץ למוסדות עסקיים למטרות רווח, שכן ההשכלה הגבוהה מהווה איום על שלטון נבער.

קרן, אבל אחרת, מופרטת

לאחר שורה של עיכובים בהקמת ״הקרן לסיוע למפעלים במצוקה״, צפוי ביטול המתווה המקורי שלה. כתוצאה מכך, השכירים במגזר הפרטי לא ייאלצו לוותר על רבע יום חופש כפי שהתבקשו תחילה, וגם המעבידים יהיו פטורים מתשלום רבע נוסף. יום חופשה של שכיר מסתכם ב-400 שקל בממוצע.

״קרן הסיוע לעסקים במצוקה״ נולדה במסגרת ״עסקת החבילה״ שרקחו ההסתדרות והמעסיקים עם הממשלה לפני יותר מחצי שנה. לפי המתווה המסתמן כרגע, תוקם קרן מצומצמת יותר רק על חשבון דמי ההבראה שנגבו כבר מעובדי המגזר הציבורי. הקרן המצומצמת (חצי מיליארד שקלים) תהיה במתכונת הקיימת של קרנות סיוע לעסקים (לבעלי הון) ותופעל בידי חברה חיצונית פרטית.

בקרוב רחוב ביפו ע"ש אמיל חביבי

״המחאה נשאה פרי״ - אמר חבר מועצת העיר ת״א-יפו מטעם ״עיר לכולנו״ ומזכיר חד״ש בתל-אביב, יואב גולדרינג, בעקבות החלטת העירייה לקרוא רחובות ביפו על שמם של אישים ערביים, ובהם - הסופר והמנהיג הקומוניסטי אמיל חביבי.

ב-7.11 נערכה הפגנה של תושבי יפו נגד כוונת העירייה לחנוך רחוב ביפו על שם מקימי תל אביב, תוך התעלמות מדרישתם הצודקת לקרוא רחובות ביפו על שמם של אישים ערבים. בעקבות ההפגנה, אישרה עיריית ת״א-יפו תקציב של 50 אלף שקלים למימון הטקסים של חנוכת רחובות על שמם של אישים ערבים נודעים: חליל ג׳ובראן, אמיל חביבי, איבן חלדון, נג׳יב מחפוז, עדיל עאזר, והארון אל ראשיד.

הרצאה: ממחסומים לטרמינלים

במסגרת המפגשים על הפוליטיקה של הכיבוש בחסות פעילות ״מחסום-וואצ׳״, תרצה הדוקטורנטית **דניאלה מנסבך** על הנושא: ״הנורמליזציה של האלימות – ממחסומים לטרמינלים״. ההרצאה תתקיים ביום שלישי, 24 בנובמבר, בשעה 20.00, במועדון הגדה השמאלית, רח׳ אחד העם 70, תל-אביב.

חוג אחווה – חיפה

במוצ״ש, 21 בנובמבר, בשעה 19.00
באולם תיאטרון ״אל מידאן״
בשיתוף מכון אמיל תומא
השקת ספרו של **בנימין גונן**
"חיים אדומים"
וההצגה **"מפעל המוות"**
של מרכז התיאטרון לצדק חברתי בגליל

ביום ה׳, 26 בנובמבר, בשעה 19.30
באולם אחווה, שד׳ בן גוריון 39

בין כיבוש לקפיטליזם

דיון עם ד״ר **דלית באום**, רכזת הפרויקט
״מי מרוויח מהכיבוש״ של קואליציית נשים לשלום

בית הספר למרקסיזם במכללת הגדה השמאלית

אחד העם 70, תל-אביב

קבוצת לימוד עצמי של "הקפיטל"

תערוך 10 מפגשים בימי ב' בשעה 19.30.
המפגש הראשון: 30 בנובמבר
הרשמה: mikhlala@hagada.org.il

ת״ד 26205, ת״א 61261, טל׳ 03-6293944, פקס 03-6297263, info@maki.org.il
אתר מק״י : www.maki.org.il , אתר חד״ש : www.hadash.org.il